

Vzpomínka na první vyprávění

Autor: Mgr. Helena Hubatková Selucká

Číslo: roč. 3, č. 3/2017

Rubrika: Objevujeme

Klíčová slova:

knihovny, storytelling, zkušenosti, příběhy, vypravěči

Storytelling v českých knihovnách – seznámení s vypravěči.

Storytelling v knihovnách

Vypravěči příběhů se do knihovny poprvé dostali před více než deseti lety. Tehdy přijeli v současné době neznámější vypravěči, [Martin Hak](#) a **Jitka Kostelníková Oláh**, aby ukázali v knihovnách, jak vypadá storytelling. A vzbudili u části knihovníků dětských oddělení řadu vášnivých diskuzí, že vlastně nepřináší něco nového, neboť vyprávět přece umíme, vyprávíme vlastním dětem a dětem v knihovnách. Bylo těžké argumentovat.

V průběhu oněch deseti let se storytelling v knihovnách více usadil a řada knihovnic a knihovníků pochopila, že ono magické vyprávění příběhů, tak jak je prezentují velcí vypravěči, je mnohem víc. Měla jsem možnost sledovat práci Jitky i Martina i jejich žáků a společně s nimi se snažila více proniknout do řemesla vyprávění příběhů. Ukázalo se, že vyprávět a vyprávět se dá různě, že žádný příběh není vyprávěn stejně. **Stejný vypravěč nevypráví jeden příběh vždy stejně, a ani jeden stejný příběh nevypráví dva vypravěči stejně.** Celé tajemství tkví v osobním přístupu vypravěče.

Vyprávěné příběhy

Mezi tradičně vyprávěné příběhy patří **starodávné legendy a další příběhy ústní lidové slovesnosti**, pohádky a jiná vyprávění. Vyprávět se dají i moderní příběhy. Vraťme se však k tradičním vypravěčským látkám. Červená karkulka, příběh, který zná každý rodič a je vyprávěn v různých podobách po celém světě, se stává při bližším zkoumání vypravěčem osobní a velmi niternou zkušeností. Vypravěč si musí nejdříve příběh osahat ze všech stran a „zaujmout postoj“ k jeho jednotlivým rovinám. Přemýšlí nad tím, proč příběh vznikl, jaké má poselství, proč postavy i události jsou seskupeny právě tak, jak v příběhu jsou, a co všechno dává vypravěči prostor pro osobní vklad a interpretaci. A to je právě moment, kdy se z příběhu, který znají všichni, stává příběh zcela originální.

To, čemu se říká storytelling, je časově náročný proces. Osahat a osvojit si příběh ve všech jeho rovinách je časově náročné a přicházející životní zkušenosti každého vypravěče jej neustále proměňují. Výsledkem tohoto procesu je příběh, nebo jeho fragment, jenž vypravěč originálně uchopí a vypráví celým svým tělem – gesty, slovy, mimikou, hudbou.

Vlastní příběh

Za poslední dva roky jsem vyprávěla dva příběhy. Oba se staly mojí součástí a oba se díky výše zmíněnému procesu staly součástí mé osobnosti a mého životního příběhu. Díky nim jsem pochopila nejen záměr, s jakým vznikly, ale řekly mi hodně o mně samé. Byla to neskutečná a neopakovatelná zkušenost, která se dá přirovnat třeba k první samostatné jízdě na kole. A i když vypravěč vstupuje mezi své posluchače s velkými obavami, dokáže své posluchače strhnout a ti jen v němém úžasu poslouchají, co je jim předáváno a čeho se aktivně stávají součástí. Když jsem vyprávěla poprvé, tato

zkušenost byla naprosto nepopsatelná. **A i po těch dvou letech od svého prvního vyprávění se moji první posluchači ptají, jestli postavy a příběh jsou skutečné.**

Citace

HUBATKOVÁ SELUCKÁ, Helena. Vzpomínka na první vyprávění. *Impulsy: Inspirace, náměty a trendy dětského čtenářství* [online]. roč. 3, č. 3/2017 [cit. 2017-10-13].

Dostupný z WWW: impulsy.kjm.cz/impulsy-clanek/prvni-vypraveni.
ISSN 2336-727X.